

Napsugár

GYERMEKIRODALMI LAP XLIV. ÉVFOLYAM 507. SZÁM
2000. JANUÁR

1

WEÖRES SÁNDOR

BOJTÁROK ÚJÉVI KÖSZÖNTŐJE

A hegyről leszálltunk,
országútra tértünk,
a gazda házába
bebillegünk-ballagunk,
betipegünk-topogunk,
becsiszegünk-csoszogunk.
Szabad-e?

Üres tarisznánkba
jó levegőt szedtünk,
ennek a gazdának
mind kiborítjuk.
A hegy tetejéről
új esztendőt hoztunk,
az új esztendőnek
leszen három áldása,
négy ráadás.
Szabad-e?

Hogyha minket bebocsátnak,
év három áldását,
négy ráadását
mind kihüvelyezzük.
Hogyha minket elkergetnek,
az utunkat megfordítjuk,
elbillegünk-ballagunk,
eltipegünk-topogunk,
elcsiszegünk-csoszogunk,
országútra térünk,
hegyre visszaszállunk,
év három áldását,
négy ráadását
mind magunknak tartjuk.
Szabad-e?

**BOLDOG
ÚJ ÉVET,
ÚJ ÉVEZREDET
KÍVÁNUNK!**

SZILÁGYI DOMOKOS
JANUÁR

Csíp a dér, fagy az ér,
csupasz ág feketéll,
pihenő cinegék
szeme még feketébb,
s a nyitott kapunál
didereg január.

TRÉFÁS KÖSZÖNTŐK

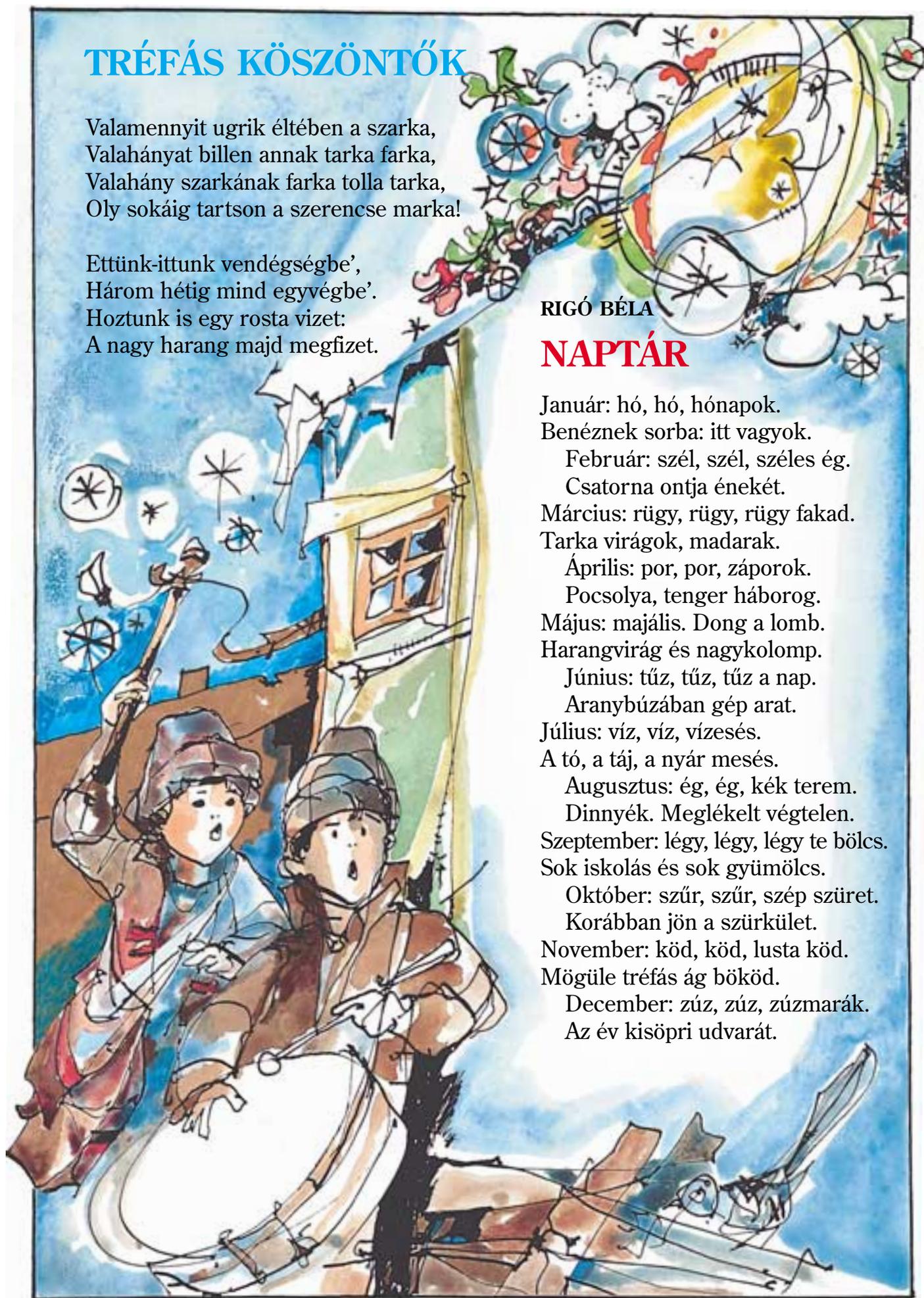
Valamennyit ugrik élteben a szarka,
Valahányat billen annak tarka farka,
Valahány szarkának farka tolla tarka,
Oly sokáig tartson a szerencse marka!

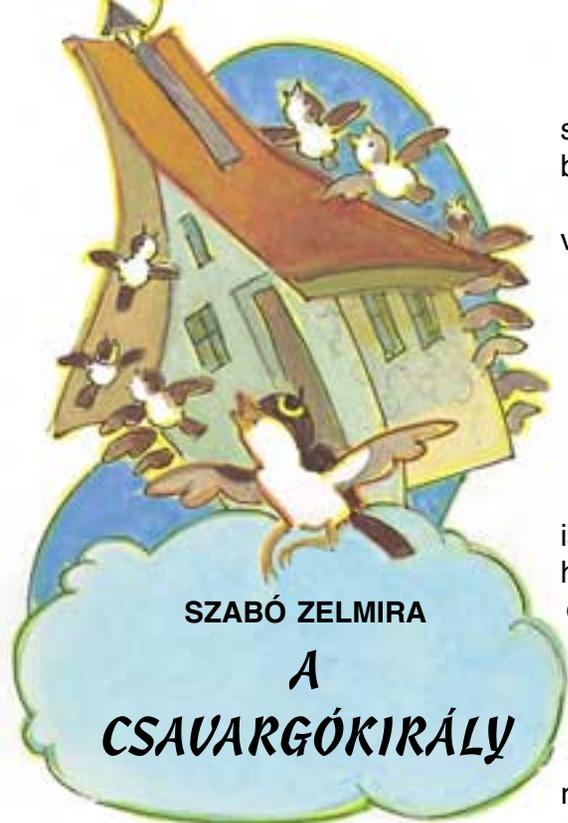
Ettünk-ittunk vendégségbe',
Három hétig mind egyvégbe'.
Hoztunk is egy rosta vizet:
A nagy harang majd megfizet.

RIGÓ BÉLA

NAPTÁR

Január: hó, hó, hónapok.
Benéznek sorba: itt vagyok.
 Február: szél, szél, széles ég.
 Csatorna ontja énekét.
Március: rügy, rügy, rügy fakad.
Tarka virágok, madarak.
 Április: por, por, záporok.
 Pocsolya, tenger háborog.
Május: majális. Dong a lomb.
Harangvirág és nagykolomp.
 Június: tűz, tűz, tűz a nap.
 Aranybúzában gép arat.
Július: víz, víz, vízesés.
A tó, a táj, a nyár mesés.
 Augusztus: ég, ég, kék terem.
 Dinnyék. Meglékelt végtelen.
Szeptember: légy, légy, légy te bölcs.
Sok iskolás és sok gyümölcs.
 Október: szűr, szűr, szép szüret.
 Korábban jön a szürkület.
November: köd, köd, lusta köd.
Mögüle tréfás ág bököd.
 December: zúz, zúz, zúzmarák.
 Az év kisöpri udvarát.

SZABÓ ZELMIRA

A CSAVARGÓKIRÁLY

Él valahol egy Csavargókirály. Egy köpönyeg-palotában lakik, abban járja a világot keresztül-kasul.

Azt mondhatnád: ó, ez csak egy tekergő, ó, ez csak egy csavargó, egy vándor, egy koldus, csak egy garabonciás, csak egy guberáló. Ejnye, te buta! Hát nem tudtad, hogy hétszer hét zsebe:

hétszer hét kincseskamra?

Hát nem látod, hogy hétszer hét lyuk:

hétszer hét ablak rajta?

Hát nem hallod, hogy hét gombja:

hét szépen szóló csengettyű?

Akkor meg sem érdemled, hogy megmutassa rozsdás koronáját, amit toronymagas kalapja alatt rejteget. Meg sem érdemled, hogy királyuramként köszöntsd.

A Csavargókirály egy köpönyegpalotában lakik, de régebb háza is volt: földbegyökerezett lábú, cserépfedeles, kéményéből csak füst szállott, nem pitypang.

Nagy, vakolatlan kőház volt,

s egy nap a kövek közti résbe beköltözött egy verébcsalád.

Aztán beköltözött még egy verébcsalád, majd még egy, még egy, még egy, még egy, még egy, és még egy verébcsalád.

Mikor az utolsó verébcsalád is beköltözött, elrepült a kőház! Vitte a rengeteg apró madárszárny.

A Csavargókirály foltosrongyos, tirki-tarka köpönyegpalotája hét gombra záródik. De hét gombja: hét szépen szóló csengettyű!

Ballag a csavargókirály, zengnek a gombok:

- Csingi-lingi – az első.
- Pinki-linki – a második.
- Zirr-zörr – a negyedik.
- Klink-klonk – az ötödik.
- Cseng-bong – a hatodik.
- Zirgi-birgi, zirgi-birgi – a kedvenc.

Lépked nagy büszkén a Csavargókirály, énekelnek a gombok.

De: hohó! Erre csobog egy kis patak és – csingi-lingi – magával csal egy kis gombot!

Meg: nono! Lepattan hirtelen a második gomb, és – pinki-linki – elszökdiccsél a köveken!

S hopp! Itt egy szarka, ellopja a harmadikat, – csirr-csörr – gurult le a torkán.

Aztán: ejnye! Egy fűzfaág lehajol, s még egy gombot elrabol, – zirr-zörr – csap vele a magasba.

Az ötödik bogárrá változott, s elmászott.

A hatodik – mert barackmag – elásta magát.

A hetedik pedig, a kedvenc úgy begombolódott, hogy meg

se tudott zörrenni!

A Csavargókirály szomorúsága földig ért, csak úgy botladozott benne. Bánata egy zsáknyi, csak úgy nyomta a vállát. Nincs ami zengjen, csengjen neki! Legalább a kedvencét megmenthetné!

Piros zsebben lakó Mák, mit tanácsolsz?

Kék zsebben lakó Kilincs, mit tanácsolsz?

Fehérházú Esőcsiga, mit tanácsolsz?

Hold-bolond, te aransipkás, mit tanácsolsz?

– Gomboljuk ki a zirgi-birgi gombocskát!

És a Mák, a Kilincs, az Esőcsiga, a Hold-bolond nekiveselkedtek, s addig csavarták-facsarták, gimbelték-gombolták, míg a zirgi-birgi gombot kiszabadították.

A Csavargókirály öröme az égig ért, jókedve egy bokor léggömb, azon lebeg.

– Többet ér egy szépen szóló gomb hat elveszített gombnál! – mondta bölcsen.

És ez így is van.

KOVÁCS ANDRÁS FERENC

BOGYÓ BANDI BALLADÁJA

Bogyó Bandi falon lógok,
vannak nekem nagyok orrok,
nadrágszárak, konyult sipkám,
azzal szaglok sosem ritkán!
Mosolyogok tarka móka:
arcképemre varrt számóca...
Piroslok, mint egy szem eprek:
főleg bús szögön szereplek,
mert mióta fejem kinőtt,
véle tapintom az időt.

Vagyis inkább magam lógok,
látom, hogy állnak a dógok:
összes szemem kabátgombok,
van ám, tehát, nahát gondok!
Vigyorgok sok Julit, Fannit:
alszik, játszik, gurít annyit!
Figyelek Fannit s Apácit –
csak Krisztinka soha látszik,
pedig lakik távol Genfben,
biztos szintén gondol engem.

Bogyó Bandi ógok-mógok,
fogyó fényben boldog lógok!
Ámuldozok világ mint áll:
árnyékom csak engem himbál,
meg-meglóbál, borzol talán,
lefityegek olykor alám...
Csüng szívemből szép szál cérna,
kedvem viszont víg pecér, na!
Bohóc vagytok: gyermek álma,
pirultok, mint egy szem málna.

Bogyó Bandi szögön lógok:
vagynak ég s föld közt több dógok!
Örömben kell már itt lenned:
rongy a lelke tán mindennek.

ZELK ZOLTÁN KÓC, KÓC

Kóc, kóc, csupa kóc,
Szemöldöke, haja kóc.
Hát még az a kische-kusza,
Földig érő nagy bajusza,
Az is csupa kóc!

Ág, ág, görbe ág,
Görbe ágból görbe láb,
El ne törd a derekát,
Az se egyéb, csak egy ág,
Az is görbe ág!

Ez meg a feje,
Törött bögre teteje,
Nem is bögre, semmise,
Vagy talán még ennyi se,
Ennyi a feje!

Volt, volt, ember volt,
Se nem élő, se nem holt,
Nem a ruha, csak a folt,
Napsütésben telihold,
Talán sose volt!

UNIPAN HELGA rajzai

Bunyevác népmese

Apónak és anyónak volt egy tehene.

– Tudod mit, apóka, add el azt a tehenet! – mondta egyszer anyó. – Vásár van, végy helyette valami jobbat.

Hajlott apó a szóra, hogyne hajlott volna, amikor anyó úgy akarja. Elindult a vásárba, de a tehén félúton megmakacsolta magát, és sehogyan sem akart továbbindulni.

Jó egy ember – lovat vezet.

– Mit csinálsz, apóka?
– Nem látod? Csak vergődöm itt evvel a nyavalyással.

– Tudod mit? Cseréljünk!

Meg is egyeztek azonnal. Apóé lett a ló, az emberé a tehén, ki-ki ment a maga útján.

Az ember elment, apó meg akarta nyergelni a lovat, de sehogyse sikerült. Már öreg lévén nem tudott nyeregbe szállni.

Egy ember süldőt vezetett arra.

– Mit csinálsz, apóka?
– Nem látod? Ez a fránya ló nem hagyja magát megnyergelni.
– Tudod mit? Cseréljünk:

legyen a tiéd a süldő, enyém meg a ló!

Meg is egyeztek azonnal, az ember megnyergelte a lovat és elkocogott. Apó meg vezetné a süldőt – de az hol erre, hol arra futott, sehogyan se jutottak el a vásárba. Apó csak kínlódott.

Egyszer csak egy embert lát: kecskét terelt a vásárba.

– Mit csinálsz, apóka?
– Nem látod? Csak vergődöm itt evvel a nyavalyással.
– Add nekem a süldőt, legyen a tiéd a kecske!

Megegyeztek, és ment ki-ki a maga útján. De a kecske ide-oda futkározott a réten legelni való után. Bizony, sehogyan sem haladtak.

Jó egy másik ember – libát visz a hóna alatt.

– Mit csinálsz, apóka?
– Nem látod? Csak szenvedek itt evvel a nyavalyással.
– Add nekem a kecskét, legyen a tiéd a liba!
– Itt van, vigyed!

Most már apó is elindult a vásárba. De a liba nagyon nehéz.

Ballag apó, cipeli a libát. Egy ember mellette kakast cipel.

– Mit csinálsz, apóka?
– Nem látod? Csak szenvedek evvel a nyavalyással. Olyan nehéz, mint a só.

– Add nekem a libát, legyen a tiéd a kakas!

Apó nyomban rá is állt a cserére.

A vásárba megérkezvén mindjárt be is tért az első vendégfogadóba. Ott eladta a kakast, és az árán evett-ivott kedvére. Még a szomszédját is megvendégelte.

– Mit szól majd hozzá anyó? – aggodalmaskodott a

szomszéd.

– Fogadjunk, hogy az égvilágon semmit!

A tehén árában fogadtak.

Hazaérték, kérdezi anyó:

– Apóka, hol a pénz?

– Várjál, anyó, nem adtam el, hanem elcseréltem a tehenet egy lóért.

– Jól van, legalább lesz lovunk, nem kell gyalog járni. Hol a ló, talán az istállóban?

– Várjál, anyó, ne siess! A ló nem hagyta magát megnyergelni, ezért elcseréltem egy süldőért.

– Jól van, apó, jól van. Legalább lesz hús és zsír a háznál. Hol az a süldő, talán a disznóólban?!

– Várjál, anyó, ne siess! A süldő lábát törte, ezért elcseréltem egy kecskéért.

– Jól van, apó, jól van, éppen tejre van szükségünk. Hol az a kecske?

– Várjál, anyó, ne siess! A kecske teleganézza az udvart, ezért elcseréltem egy libáért.

– Jól van, apó, jól van. Úgyis kevés toll van a vánkó-sunkban, majd lesz libatolunk.

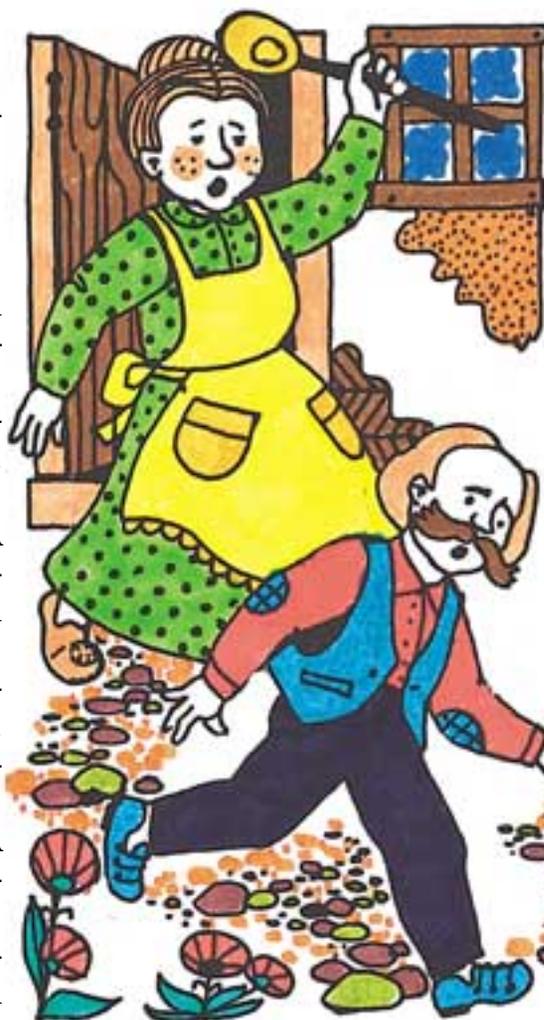
– Várjál, anyó, ne siess! A liba már öreg volt, elcseréltem hát egy kakasért.

– Jól van, apó, jól van. Kakasunk úgysem volt még. Hol van?

– Várjál, anyó, ne siess! Megéheztem, megszomjaztam, a vendégfogadóban eladtam a kakast, és nekiültem enni-inni. Elúszott a pénz...

– Nagyon is jól tetted, még éhen is halhattál volna, mi lett volna akkor énvelem? – mondta anyó, apó pedig így fordult a szomszédjához:

– Ide csak a tehén árával!

SZILÁGYI DOMOKOS CIVAKODÓ

Ákom-bákom,
csirkecubákom!
Rontom-bontom,
liba-kacsacombom!

*

Döncige Höncike
döcög, döcöget.
Höncige Döncike
áll, mint a cövek.
Hárpia Ágni az
urára vadul,
Hárpika Árpika
alig szabadul.

De szép, ha nem civakodás, csetepaté, hanem megértő szeretet rak fészket a családban.

Apó és anyó békéjéről vegyetek példát, ne Hárpia Ágniről, s ne a túlsó oldalon civakodó fiúkról, lányokról.

Lehet, hogy sokszor úgy érzitek, fiúk, hogy a lányok kibírhatatlanok, s ugyanezt gondolják a lányok is rólatok. De hajaj, milyen unalmas lenne a világ a fiúknak lányok, s a lányoknak fiúk nélkül!

EGYED EMESE

BENTI VILÁG

Ilyen tél még nem volt:
egyik nap kibékülünk
valamennyi barátommal,
másnap új veszekedés jön.
A lányok a hibásak:
beleszólnak mindenbe,
barátkozni sem hagynak,
azt hiszik, övék a világ!

Ilyen tél még nem volt!
Egyik nap kibékülünk
valamennyi barátnőmmel,
másnap új veszekedés jön!
A fiúk a hibásak:
beleszólnak mindenbe.
Barátkozni sem hagynak:
azt hiszik, övék a világ.

LÁSZLÓFFY ALADÁR

FIÚCSÚFOLÓ, LEÁNYCSÚFOLÓ

Olyan lassan mozogsz, Béni,
mint egy béna, öreg néni.

Amit mond, az nem is badar,
ám e fiú roppant hadar.

Minél többet nézlek, Elek,
benned mind több hibát lelek.

Régen várjuk azt is, Jenő,
hogyan fejedlágya benő.

Szállj le már a kőről, Julcsa,
alatta az eszed kulcsa.

A sapkába azért dugja,
mert a haja szánabuglya.

Mondják, hogy a hajad ével.
Fésülködhetsz gereblyével!

Majmot látni ne nézz körbe,
bámulj tovább a tükörbe!

MORDIZOMADTA

Jaj, ne siess, Marikám,
lusta vagyok,
nem szaladok,
húzzál taligán.

*

Mordizomadta, haj, kutyafékom!
Kit kapjak most, hej, ruhaderékon?
Kapnám Katkát, sej, de vékony,
fognám Petykót, aj, de nincs most
futhatnékom.

*

Pattogó Panni, Puffogó Péter:
ímmel-ámmal megy le az étel.

Nem nő nagyra
Panna, Péter,
kis kobakja
nem tarthatja,
úgy felejtí a nevé el.

SOÓ ZÖLD MARGIT rajzai

A KÉK MEG A SÁRGA

Egyszer két festékpötty – egy kék meg egy sárga – egymás mellé esett a papírra. Egészen közel, a szélük összeért.

– Nem menne kicsit távolabb? – kérdezte ingerülten a Kék.

– Menjen maga – válaszolt a Sárga –, különben is, talán köszönne!

Ezzel hátat is fordított volna, mert a Kéket parasztos színnek tartotta – csak hát ez a festékpöttyöknél nehéz ügy, mert sem odébb menni, sem hátat fordítani nemigen tudnak.

– Még hogy én köszönjek?! Egy Sárgának! – morgott fitymálóan a Kék, és bizonyára lebiggyesztette volna a szája szélét, ha lett volna neki.

– Talán csak nem azt akarja mondani, hogy nekem kellene előre köszönnöm?

– De azt. Ha nem látná, én a Kék vagyok!

– Engedje meg, hogy föl kacagjak – mondta gúnyosan a Sárga –, hiszen maga a legközönségesebb szín a világon, nem is lehet egy napon említeni velem... és legyen szíves, ne könyököljön az oldalamba.

– Először is maga könyököl az oldalamba, másodszor pedig én színezem az eget, a tengert, a vizeket, a legszebb virágok kékek, és az emberi szemek közül is a kékek a legszebbek. Képz el egy sárga szemű embert... brr... vagy sárga vizet! Egyáltalán, hogy mer megszólalni mellettem!

– Mindig tudtam, hogy nagyon közönséges, de hogy ennyire! Látott már maga kankalint? Meg őszi erdőt? Maga túl mohó. Beszínezi az eget meg a tengert, csupa kék mindenütt. Unalmas. Én mértéktartó vagyok, sohasem válok unalmassá... Kérem, ez mégiscsak disznóság, most már egészen belém mászik... Árnyaltokban rejtőzöm, kis foltokban jelenek meg. S egyébként is, ha nem tudná, én az Okker családból származom.

– Okker?! Erre vág fel! Az is egy család? Az én őseim sokkal előkelőbbek, például sohasem lenne közülük senki olyan tolakodó, mint maga! Tudja meg, hogy én Ultramarin vagyok!

– Hah! – kezdte a replikát egy színészi felkiáltással a Sárga, akkor különben már rég összefolyt a két festékpötty, de nem volt ideje befejezni a mondatot, mert a kisfiú, akinek az ecsetjéről lehullottak, meglátta őket, és így szólt:

– Nicsak, milyen szép zöld pötty!

2 Napsugár

JANUÁR

- 1 Sz **Újév**, Fruzsina
- 2 V Ábel
- 3 H Benjámín
- 4 K Leona
- 5 Sz Árpád
- 6 Cs Boldizsár
- 7 P Attila, Ramóna
- 8 Sz Gyöngyvér
- 9 V Marcell
- 10 H Melánia
- 11 K Ágota
- 12 Sz Ernő
- 13 Cs Veronika
- 14 P Bódog
- 15 Sz Lóránt, Loránd
- 16 V Gusztáv
- 17 H Antal, Antónia
- 18 K Piroska
- 19 Sz Sára
- 20 Cs Sebestyén
- 21 P Ágnes
- 22 Sz Vince, Artúr
- 23 V Zelma, Rajmond
- 24 H Erik
- 25 K Pál
- 26 Sz Paula, Vanda
- 27 Cs Angelika
- 28 P Károly, Karola
- 29 Sz Adél, Eta
- 30 V Gellért, Gerda
- 31 H Marcella

FEBRUÁR

- 1 K Ignác
- 2 Sz Karolina, Apor
- 3 Cs Balázs, Nimród
- 4 P Janka, Csenge
- 5 Sz Ágota
- 6 V Dorottya, Dóra
- 7 H Tódor, Rómeó
- 8 K Aranka
- 9 Sz Abigél, Alex
- 10 Cs Elvira
- 11 P Dezső
- 12 Sz Lívia, Lídia
- 13 V Ella, Linda
- 14 H Bálint
- 15 K Kolos, Georgina
- 16 Sz Julianna, Lilla
- 17 Cs Donát
- 18 P Bernadett
- 19 Sz Zsuzsanna
- 20 V Aladár, Álmos
- 21 H Eleonóra
- 22 K Gerzson
- 23 Sz Alfréd
- 24 Cs **Szökőnap**
- 25 P Mátyás
- 26 Sz Géza
- 27 V Edina
- 28 H Ákos, Bátor
- 29 K Elemér

MÁRCIUS

- 1 Sz Levente
- 2 Cs Lujza
- 3 P Kornélia
- 4 Sz Kázmér
- 5 V Adorján, Olivér
- 6 H Leonóra, Frigyes
- 7 K Tamás
- 8 Sz Zoltán
- 9 Cs Franciska, Fanni
- 10 P Ildikó
- 11 Sz Szilárd
- 12 V Gergely
- 13 H Krisztián, Ajtony
- 14 K Matild
- 15 Sz **Nemzeti ü.** Kristóf
- 16 Cs Henrietta
- 17 P Gertrúd, Patrik
- 18 Sz Sándor, Ede
- 19 V József
- 20 H Klaudia, Koppány
- 21 K Benedek
- 22 Sz Beáta, Izolda
- 23 Cs Emőke
- 24 P Gábor
- 25 Sz Irén, Írisz
- 26 V Emánuel
- 27 H Hajnalka
- 28 K Gedeon, Johanna
- 29 Sz Augustza
- 30 Cs Zalán
- 31 P Árpád

ÁPRILIS

- 1 Sz Hugó
- 2 V Áron
- 3 H Buda, Richárd
- 4 K Ambrus, Csaba
- 5 Sz Vince
- 6 Cs Vilmos, Báborka
- 7 P Ármin, Orsolya
- 8 Sz Dénes
- 9 V Dömötör
- 10 H Zsolt
- 11 K Leó, Szaniszló
- 12 Sz Gyula
- 13 Cs Ida
- 14 P Tibor
- 15 Sz Emese, Tas
- 16 V Csongor, Győző
- 17 H Rudolf, Rezső
- 18 K Andrea, Ilma
- 19 Sz Emma
- 20 Cs Tivadar
- 21 P Konrád, Zsombor
- 22 Sz Csilla, Noémi
- 23 V **Húsvét**, Béla
- 24 H **Húsvét**, György
- 25 K Márk
- 26 Sz Boglárka, Ervin
- 27 Cs Zita, Mariann
- 28 P Valéria
- 29 Sz Péter, Tihamér
- 30 V Ibolya, Kitti

MÁJUS

- 1 H Fülöp, Jakab
- 2 K Zsigmond
- 3 Sz Tímea, Irma
- 4 Cs Mónika, Flórián
- 5 P Györgyi
- 6 Sz Ivett, Frida
- 7 V **Anyák napja**, Dalma
- 8 H Gizella, Mihály
- 9 K Gergely
- 10 Sz Antónia, Pálma
- 11 Cs Ferenc
- 12 P Pongrác
- 13 Sz Szervác, Imola
- 14 V Bonifác
- 15 H Zsófia, Szonja
- 16 K Mózes, Botond
- 17 Sz Andor, Ede
- 18 Cs Erik, Alexandra
- 19 P Milán, Sára
- 20 Sz Bernát, Hanna
- 21 V Szilárd
- 22 H Júlia, Rita
- 23 K Dezső
- 24 Sz Eszter, Eliza
- 25 Cs Orbán
- 26 P Fülöp, Evelin
- 27 Sz Nándor
- 28 V Emil, Csanád
- 29 H Magdolna
- 30 K Janka, Johanna
- 31 Sz Angéla

JÚNIUS

- 1 Cs Tünde
- 2 P Kármén, Anita
- 3 Sz Klotild
- 4 V Bulcsú, Ildikó
- 5 H Fatime, Kund
- 6 K Norbert, Szabolcs
- 7 Sz Róbert
- 8 Cs Medárd
- 9 P Félix
- 10 Sz Margit, Gréta
- 11 V **Pünkösd**, Barnabás
- 12 H **Pünkösd**, Villó
- 13 K Antal, Anetta
- 14 Sz Vazul
- 15 Cs Jolán, Vid
- 16 P Jusztina, Arany
- 17 Sz Laura, Alida
- 18 V Arnold, Levente
- 19 H Gyárfás
- 20 K Rafael, Keve
- 21 Sz Alajos
- 22 Cs Paulina
- 23 P Zoltán
- 24 Sz Iván
- 25 V Vilmos
- 26 H János, Pál
- 27 K László
- 28 Sz Levente, Irén
- 29 Cs Péter, Pál
- 30 P Bese, Tihamér

JÚLIUS

- 1 Sz Annamária
- 2 V Ottó
- 3 H Kornél, Soma
- 4 K Berta, Ulrik
- 5 Sz Emese, Sarolta
- 6 Cs Csaba
- 7 P Apollónia
- 8 Sz Ellák, Teréz
- 9 V Lukrécia, Vera
- 10 H Amália
- 11 K Nóra, Lili
- 12 Sz Izabella, Dalma
- 13 Cs Jenő
- 14 P Őrs
- 15 Sz Henrik, Roland
- 16 V Enikő, Valter
- 17 H Endre, Elek
- 18 K Cecília, Frigyes
- 19 Sz Emília
- 20 Cs Illés
- 21 P Dániel, Daniella
- 22 Sz Magdolna
- 23 V Lenke
- 24 H Kinga, Kincső
- 25 K Kristóf, Jakab
- 26 Sz Anna, Anikó
- 27 Cs Olga, Györk
- 28 P Szabolcs
- 29 Sz Márta, Flóra
- 30 V Judit, Xénia
- 31 H Oszkár

AUGUSZTUS

- 1 K Boglárka
- 2 Sz Lehel
- 3 Cs Hermina
- 4 P Domonkos
- 5 Sz Krisztina, Zita
- 6 V Berta, Bettina
- 7 H Ibolya
- 8 K László, Gusztáv
- 9 Sz Emőd
- 10 Cs Lőrinc, Bianka
- 11 P Zsuzsa, Tiborc
- 12 Sz Klára
- 13 V Csongor, Ipoly
- 14 H Marcell
- 15 K Mária
- 16 Sz Ábrahám
- 17 Cs Jácint
- 18 P Ilona
- 19 Sz Huba
- 20 V **Szt. István**
- 21 H Sámuel, Hajna
- 22 K Menyhért
- 23 Sz Bence, Farkas
- 24 Cs Bertalan
- 25 P Lajos, Patrícia
- 26 Sz Rita, Endre
- 27 V Gáspár
- 28 H Ágoston, Mózes
- 29 K Beatrix, Erna
- 30 Sz Róza, Rózsa
- 31 Cs Erika, Bella

SZEPTEMBER

- 1 P Egyed, Egon
- 2 Sz Rebeka
- 3 V Hilda, Szende
- 4 H Rozália
- 5 K Viktor, Lőrinc
- 6 Sz Zakariás, Ida
- 7 Cs Regina, Ivor
- 8 P Mária, Adrienn
- 9 Sz Ádám
- 10 V Ákos, Hunor
- 11 H Jácint
- 12 K Mária
- 13 Sz Kornél
- 14 Cs Szeréna, Roxána
- 15 P Enikő, Kató
- 16 Sz Edit
- 17 V Zsófia
- 18 H Diána
- 19 K Hajnalka
- 20 Sz Friderika
- 21 Cs Máté, Ilka
- 22 P Móric, Mór
- 23 Sz Etelka, Tekla
- 24 V Gellért
- 25 H Adorján, Kende
- 26 K Jusztina
- 27 Sz Adalbert
- 28 Cs Vencel
- 29 P Mihály
- 30 Sz Jeromos

OKTÓBER

- 1 V Malvin
- 2 H Petra
- 3 K Helga
- 4 Sz Ferenc
- 5 Cs Attila, Aurél
- 6 P Brúnó, Renáta
- 7 Sz Amália
- 8 V Etelka, Koppány
- 9 H Dénes
- 10 K Gedeon
- 11 Sz Brigitta
- 12 Cs Miksa
- 13 P Kálmán, Edgár
- 14 Sz Helén
- 15 V Teréz
- 16 H Gál
- 17 K Hedvig, Szilamér
- 18 Sz Lukács
- 19 Cs Nándor
- 20 P Irén, Vendel
- 21 Sz Orsolya
- 22 V Előd
- 23 H **Nemzeti ü.** Gyöngyi
- 24 K Salamon
- 25 Sz Blanka, Bianka
- 26 Cs Dömötör
- 27 P Szabina
- 28 Sz Simon
- 29 V Nárcisz
- 30 H Alfonz, Kolos
- 31 K Farkas

NOVEMBER

- 1 Sz Marianna, Itala
- 2 Cs Ilka, Ingrid
- 3 P Győző
- 4 Sz Károly, Karolina
- 5 V Imre
- 6 H Lénárd
- 7 K Rezső, Rudolf
- 8 Sz Zsombor, Lehel
- 9 Cs Tivadar
- 10 P Réka
- 11 Sz Márton
- 12 V Jónás, Renáta
- 13 H Szilvia, Bulcsú
- 14 K Alíz
- 15 Sz Albert, Lipót
- 16 Cs Ödön
- 17 P Hortenzia, Gerő
- 18 Sz Jenő
- 19 V Erzsébet, Zsóka
- 20 H Jolán
- 21 K Ilma, Olivér
- 22 Sz Cecília, Csilla
- 23 Cs Kelemen
- 24 P Emma, Flóra
- 25 Sz Katalin
- 26 V Árpád, Virág
- 27 H Virgil
- 28 K Stefánia
- 29 Sz Kamilla, Taksony
- 30 Cs András, Andor

DECEMBER

- 1 P Elza
- 2 Sz Aranka, Melinda
- 3 V Ferenc, Olívia
- 4 H Borbála, Boróka
- 5 K Vilma
- 6 Sz Miklós
- 7 Cs Ambrus
- 8 P Mária, Márta
- 9 Sz Gyöngyi, Natália
- 10 V Judit
- 11 H Árpád, Lehel
- 12 K Gabriella
- 13 Sz Luca, Otília
- 14 Cs Huba, Szilárd
- 15 P Detre, Valér
- 16 Sz Aletta, Etelka
- 17 V Lázár, Olimpia
- 18 H Augustza
- 19 K Viola, Nemere
- 20 Sz Domonkos
- 21 Cs Tamás
- 22 P Anikó, Zénó
- 23 Sz Győző, Viktória
- 24 V Ádám, Éva
- 25 H **Karácsony**
- 26 K **Karácsony**, István
- 27 Sz János
- 28 Cs Kamilla, Apor
- 29 P Tamara
- 30 Sz Dávid
- 31 V Szilveszter

A bécsújhelyi börtön felügyelője, Lehmann kapitány, akire Rákóczi Ferenc őrizetét bízták, lassanként odaadó híve lett a fejedelemnek.

– Kegyelmes uram – jelentette ki –, életem árán is kiszabadítom.

Szökési tervet dolgoztak ki. Mikor beállt a szürkület, Lehmann kapitány elküldte az őrt, hogy gyűjtsa meg a gyertyákat. Átvette a fegyverét is, hogy addig ő őrködjön a cella bejáratánál. Alig tűnt el az őr, Lehmann kiengette Rákóczit, aki átment a Lehmann kapitány parancsnoki szobájába, és ott dragonyos egyenruhát öltött magára.

“A köpönyeget – írja a fejedelem vallomásaiban – a vállamra vettem. Végig kellett mennem a folyosón, mely a belső vár körül húzódik. A velem együtt raboskodó nemesek őrei egymásról gyújtották meg gyertyáikat, és szemközt jöttek velem. Én befeketítvén szemöldökeimet és bajuszomat, bátor és komor ábrázattal nézve le reájuk lépkedtem előre.”

Rákóczi a számára ismeretlen Bécsújhely utcáin bolyongott, kereste a városkaput.

“Már a gyertyák szerte kigyúltak a városban, és én, amennyiben az út aggodalmát nem okozott már, lovamat szaporább menésre ösztönöztem. Éppen abban a pillanatban értem a kapuhoz, amikor kapuzárásra a rendes szokás szerint fegyverbe álltak az őrk, és egy ór a sorompót levonta, hogy lakattal lezárja. Ezt én első tekintetre arra magyaráztam, hogy keresztüljutásom megakadályozására történik. Elrémültem volna, ha meg nem szólított volna az őr kérdezőn, vajon a Castelli-dragonyosok közül való vagyok-e. Mert kérte őket a kapitány, mondanák meg az utána érkező dragonyosnak, hogy ő már elment. Erre ruhám megmutatásával és mámoros hangon válaszoltam. Ő a sorompó feleresztésével az átjárást szabaddá tette, én megmenekültem, és a megjelölt gázlónál reám várakozó apródomat megleltem. Innen gyorsabb léptekkel vágunk neki az útnak, melyet a sebes zápor és a leereszkedő sötétség csak nehezebbé tett.”

Lehmann kapitány, a derék pomerán tiszt életével fizetett azért, hogy kiszabadította a magyar nép vezérlő csillagát, Rákóczi Ferencet. Elfogták, halálra ítélték, és kivégezték. Megérdemli, hogy nevét, emlékét tisztelettel őrizzük.

Fordult a század kereke. Véget értek a vérel, dicsőséggel teli 1600-as évek, és már 1703-at írtak. Új század, új idők... talán valami újat hoznak, talán jobbra fordul az erdélyiek sorsa is. Ebben reménykedtek a császáriak meg tatárok által kirabolt erdélyiek. Mesélték egymásnak, hogyan szabadult ki a bécsi fogságból, és menekült váltott lovakkal lengyel földre az ifjú Rákóczi Ferenc. Úgy gondoltak reá, mint egy mesebeli királyfi-ra, aki megszabadítja majd őket minden bajuktól.

– Fordult a század kereke. Véget értek a vérel, dicsőséggel teli 1600-as évek, és már 1703-at írtak. Új század, új idők... talán valami újat hoznak, talán jobbra fordul az erdélyiek sorsa is. Ebben reménykedtek a császáriak meg tatárok által kirabolt erdélyiek. Mesélték egymásnak, hogyan szabadult ki a bécsi fogságból, és menekült váltott lovakkal lengyel földre az ifjú Rákóczi Ferenc. Úgy gondoltak reá, mint egy mesebeli királyfi-ra, aki megszabadítja majd őket minden bajuktól.

Az indulatok forrásig hevültek. 1702-ben a kolozsvári német helyőrséggel Válaszútnál kemény csatát vívtak az összeverődött kurucok. A papok, iskolamesterek mindenfelé élesztgették a lázadás parazsát. Diákok hozták-vitték a híreket a nyugtalankodók között.

Följegyeztek minden panaszt: a császári zsoldosok véresre korbácsolják a népet, a marhát elhajtják, a sertéseket levágják, az utolsó tyúkot is elkapják, s ha valaki nem tudja megfizetni a kivetett sarcot, azt tüzes vassal megégetik.

– Meddig tűrjük? Pogányabbak ezek még a töröknél is.

– Már nem sokáig. Jön Rákóczi Ferenc, hozza a szabadságot – adta hírül Máté diák.

A Kászonban tartott titkos tanácskozáson egy ötgyerekes közsékely mondta ki valamennyiük akaratát:

– A császáriak ordréba adták, hogy hajtsák el katonának a székely fiatalokat messzi, idegen földre. Írmagja is elvessen Csíkban, Háromszéken, Udvarhelyen, Gyergyóban a székelynek. Ám mind dobolhatták a parancsot, senki sem állt be császár katonájának. De ha megkapjuk a hírt, hogy visszatért Rákóczi Ferenc, kigyullad minden hegyormon a lármafa, és ez azt jelenti:

– Fegyverbe, székely!

MÉHES GYÖRGY FEGYVERBE, SZÉKELY!

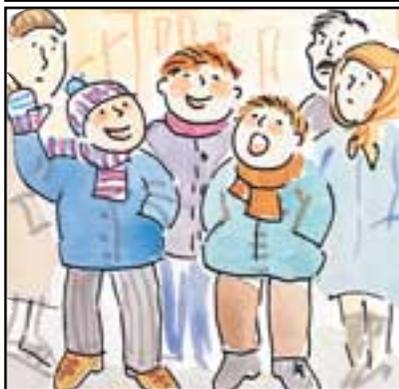

A jó modor emberségünk fontos része. Tanuljunk együtt viselkedni:
AZ UTCÁN

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

ILLIK, NEM ILLIK

Légy civilizált járókelő. Ne kövesd el ezeket a hibákat!

MÜLLER KATI rajzai

Októberi válaszok: nem illik feltenni a 2., 3., 5. kérdést; Sanyi és Rozi duzzogva fogadja a vendégeket, nem hívja játszani a vendég fiút, nem adja neki oda a játékokat. **Nyertesek:** Váradi Renáta, Marosvásárhely; Gyarmati Zsuzsa és Csaba, Gyergyószentmiklós; Kovács Kinga, Székelyszentkirály.

KÁNYÁDI SÁNDOR

DECEMBER

Hóharmattal, dérrrel, köddel:
Kedvetlenül kél a reggel.
A nap is csak éppenséggel
Megjárja magát az égen.
Nem melegít, csak világít,
le-leejtí szempilláit.

Beküldte Veres Mihály,
Marosvásárhely

WEÖRES SÁNDOR

CSUPA FEHÉR

Reggel süt a pék, süt a pék
Gezemice-lángost.
Rakodó nagyanyó
Beveti a vánkost.

Reggel nagy a hó, nagy a jég,
Belepi a várost.
Taligán tol a pék
Gezemice-lángost.

Beküldte Balla Dóra,
Székelyhíd

Októberi megfejtések: jégkorong, röplabda, ökölvívás, cselgáncs, félidő, eredmény, kapufa, edzés, medence, háló, bajnokság. **Nyertesek:** Szőcs László, Csíkszereda; Bartha Júlia, Mezőpanit és a küülőkeményfalvi II.-IV. osztály. **Mindannyiatoknak gratulálunk!**

Havonta
3 díjat
sorsolunk ki!

Szólj, szám!

Kincsünk – anyanyelvünk.
Kodály Zoltán vallja
a nyelv zenéjéről:

Semmi sem jellemző annyira egy nyelvre, mint sajátos hangzása. Olyan ez, mint a virág illata, a bor zamata, a zománc, az opál tüze. Megismerni róla a nyelvet már messziről, mikor a szót még nem is értjük. Minden nyelvnek megvan a maga hangszíne, tempója, ritmusa, dallama, egyszóval zenéje.

Ez a zene mostanában egyre hamisabban szól. Legnagyobb hibánk a hosszú magánhangzók rövid ejtése. Gyakorold a helyes ejtést, ez segít a helyesírásban is:

tanitt	tanít
készitt	készít
épitt	épít
javitt	javít

Sok szóban hosszan is, röviden is helyes, mégsem mindegy, hogy melyiket ejted vagy írod, hisz mást jelent! Egészítsd ki a mondatokat a találó szóval: öt, őt; sétáló, sétálok; tanítók, tanítok; gyűrünk, gyűrünk.

A tó partján...

A parkban jól érzik magukat a ...
... hógolyó repül felém.

Korcsolyázni tanítom ...

A zsákba rongyot ...

Egérlyukba gurult a ...

A ... türelmesek.

Táncolni már tudok, másokat is ...

Kettőzd meg a mássalhangzót (ejtésben és írásban is), ahol szükséges:

Ép testben ép lélek.

Ép idejében érkezted.

Apukám álszakállt növesztett.

A színész levette az álszakállát.

Jancsi kiált a focicsapatból.

A rikkancs nagyot kiált.

LÁSZLÓ B. A. – MÜLLER K.

ZENE – ÉPÍTMÉNYEK

– Úgy érzem – mondta Kompona Károly, amikor a tér-időgép legújabb állomásán kikászálódott a vezetőfülkéből –, mintha egy torzító lencsén keresztül látnám a világot.

– Bizony – kezdett mesélni Arány András –, a **gótika** (XII.–XIV. század) olyan, mintha megnyújtották volna az épületeket. Az építőmesterek elkezdték tanulma-

sága 50 méter!

A gótikus stílus Franciaországból indult hódító útjára, és egész Európában elterjedt. A kőből épült

katedrálisok jellegzetességei a kéttornyú főhomlokzat, a főbejárat fölötti **rózsab-**

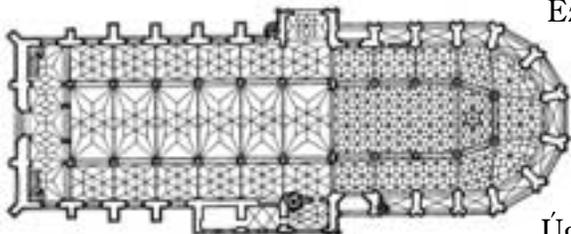
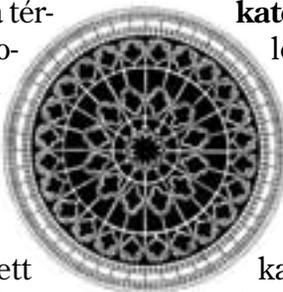
kapu, a színes üvegfestményekkel díszített, **csúcsíves** ablakok valamint a gazdag kőcsipke, kőszobor díszítések.

A világi épületek közül a legérdekesebbek a **főúri várak**.

Ezek többnyire sziklacsúcson, nehezen megközelíthető terepen épültek.

– Mint a német **Wartburg vára** – csillant fel Kompona Károly szeme. – Úgy ül a hegycsúcson, mint ujjbegyen a gyűszű. Mégis megközelítette minden **mesterdalnok**, aki részt akart venni a híres dalosversenyen.

Egykor Árpádházi Szent Erzsébet is úrnője volt e várnak. Előtte is énekelték hősi regéiket, szerelmes históriáikat

nyozni az épületben fellépő erők pályáját, és igyekeztek ezek mentén elhelyezni és minimalisra méretezni a **támíveket**, a **támpilléreket** és a **bordahálós boltozatot**. Az eredmény a román stílus zömök vonalai helyett ég felé szökellő karcsúság.

– Az ember egészen eltörpül ezekben a katedrálisokban – mondta Károly.

– Szándékosan törekedtek erre. Némelyik templom belső terének magas-

a német **minnesängerek**, a francia **trubadúrok**, a magyar **igricek**. Éneküket kobozon vagy lanton kísérték. A tehetősebb mesterdalnok mellett szolgája, a **zsonglór** 8-10 hangszeren – gajdon, fidulán, rebeken, fuvolán, pszaltériumon, süvöltőn, dobon – váltogatta bűvészi ügyességgel a kísérelő szót.

– Hallgassuk meg Oroszlán-szívű Richardot, a dalnokkirályt, Adam de la Halle idilli pástortörténetét és Tannhäuser, aki a legenda szerint nem lóháton, hanem hófehér hattyúcsónakon érkezett a dalosversenyre.

Kitalálko Havonta 3 díjat sorsolunk ki!

– Mit csinál a mai zsonglór? – kérdi tőled Kompona Károly.

Nálunk, Erdélyben is épültek gótikus templomok, bár kissé szerényebbek, mint hatalmas külföldi rokonaik. Írd meg Arány Andrásnak, ismersz-e közülük legalább egyet?

Kapcsold be a rádiót január 8-án, szombaton reggel 9 és 10 óra között. A kolozsvári és a vásárhelyi stúdióból Kompona Károly zenét küld nektek ehhez a meséhez. Míg hallgatod, vágd ki a hátlapot.

Októberi megfejtés: Olympia városról kapták nevüket az Olimpiai Játékok. **Nyertesek:** **Burus Emese**, Szentkeresztbánya; **Gál Zsuzsánna**, Lisznyó és **lochom Zsolt**, Kézdivásárhely.

KEDVENCEINK

Örömmel olvastuk **Barabás Boglárka, szilágyosmlyói** olvasónk levelét, aki többet szeretne megtudni kedvencéről, az aranyhörcsögről. Bizonyára nem ő az egyetlen köztetek, aki valamilyen kis állat boldog tulajdonosa, ezért **következő néhány lapszámunkban** a legkedveltebb “apróságok” eredetéről, szokásairól, tartásáról közlünk néhány érdekes, fontos tudnivalót.

Bevezetőül arra figyelmeztetünk mindenkit, aki kis állat tartására vállalkozik, hogy az eleven állat nem plüssmackó, amellyel kedvüinkre játszhatunk, amelyet a sarokban felejtethetünk, ha már meguntuk.

Szomorú sorsra szoktak jutni például a húsvéti nyuszik és kiscsirkék, amelyeket néhány órás cirógatás után rendszerint faképnél hagynak.

Állatot csak az tartson, aki tudja, hogy négy lábú vagy szárnyas barátja érző, eleven lény, akinek jogai vannak: joga van odaadó és állandó gondozásra, a fajának megfelelő, a természetes élőhelyét megközelítő felté-

telekre. Ha ezeket nem tudjuk neki biztosítani, rosszul érzi magát, s az már állatkinzás!

Nincs szomorúbb látvány az elhanyagolt, bealgásodott akváriumnál, melyben oxigén

után tatógó beteg halacskák úszkálnak, vagy a szűk ketrecbe zárt, csapzott szőrű, szomorú tengerimalacnál. Naponta időt kell fordítani kedvenceink ellátására, jólétének biztosítása.

A jóléthez nemcsak a tiszta, elegendően tágas környezet, hanem a megfelelő táplálék is hozzátartozik. Minden állatnak megvan a fajára jellemző “étlapja”, s ha nem azzal etetjük, ami-

re szervezetének szüksége van, az eredmény hasmenés vagy éppen az állat elhullása lesz.

Csak egészséges, állatorvos által megvizsgált állatot vegyünk! A háziállatok sok olyan betegség vagy élősködő hordozói lehetnek, amelyek az emberre is áterjedhetnek, nemegyszer súlyos betegségeket okozva. Tanácsos kedvenceinket időnként állatorvossal megvizsgáltatni vagy beoltatni. Különösen vonatkozik ez a macskákra és a kutyákra!

Ha mindezeket igyekszel betartani, jó gazdi leszel. Megtanulod, mit jelent felelni valakiért, rendszeresen gondoskodni, egy idegen lényt megérteni. Cserébe bohókás, mindig vidám játszótársat és hálás, hűséges barátot nyersz.

Havonta 3 díjat sorsolunk ki!

KISKÓPÉ

Januári kérdésünk: Melyik az a finomság, amire a kutyusnak semmi szüksége nincs, mégis sokan adnak neki.

Októberi megfejtés: a kotlós, a pulyka, a gúnár. **Nyertesek:** **Szurkos Kincső**, Gelence; **Bíró Iringó**, Bereck és a **szabadkai (Jugoszlávia) Ivo Lola Ribar Iskola harmadikosai**.

NAPPALI PÁVASZEM

Európa egyik legismertebb és legszebb nappali lepkeje. Mind a négy csipkés, fogas szélű, vöröses szárnyán egy-egy nagy, kékes-sárgás szemfolt pompázik. Persze nem a szépség miatt, hanem épp riasztó szándékkal: nincs az a madár, amelyik közelíteni merne a fenyegetően rámeredő “szemekhez”. Szárnytvolsága 5-7 cm. A fejjel lefele csüngő bából őszre kel ki a pillangó. Áttelel, és már márciusban kibontja pompás szárnyait. Októberig kertekben, réteken, tisztásokon röpköd, hosszú pödörnyelvével a virágok nektárját szívja. Hernyója nem hasznos növényt, hanem a csalánt rágja. Tehát nem káros, sőt szépsége miatt védett faj.

TALÁLD KI!

HAHOTA

① **Papp Attila, Kolozsvár:** hasznos fűfélé.

1. Fásli
2. Igen angolul
3. Időmérő
4. Gyom
5. Magyar építész (YBL)
6. 24 óra
7. Évszak
8. Nem lát
9. Agy
10. Melegítő égitestünk
11. Nyújt a közepén!

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			

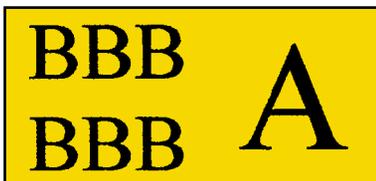
③ **Both Csaba, Szentegyháza:** egy folyó neve. 1. Kerek gyümölcs 2. Erdélyi nagyváros 3. Fő 4. Nem buta 5. Becézett Orsolya

1			
2			
3			
4			
5			

④ **Pécsi Izabella Renáta, Gyergyóalfalu:** kisöccse neve a szavak ellentéteinek kezdőbetűiből alakul ki.

KEVÉS	
ITT	
RÉGEN	
FELÜL	

② **Czobor István-Zoltán, Nagyvárad:** két állatnév.

1	2	3
2		
3		

⑤ **Fehérdi Loránd, Szilágycseh:** bűvös négyzet.

1. Ide-oda mozgat
2. Pénzben kifejezett értéke
3. Csend ellentéte

⑥ **Kiss Kálmán, Székelyudvarhely:** mindegyik mondat egy városnevet rejt.

A RÉGI PÁLYAUDVAR HELYÉN SZÉP PARK VAN.
CSABA RÓTTA AZ UTCÁKAT.
ANKARA DÉLI VÁROS.
A KARÓ MAGAS.

⑦ **Barabási Tivadar, Marosvásárhely:** bűvös négyzet. 1. Tüskés virág 2. Ilyen a finom tészta 3. ZL; HE 4. Mély lélegzetvétel 5. A mikroszkopikus részecske

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

⑧ **Korpos Réka, Zetelaka:** hogyan fér be öt ló ebbe a négy pajtába? (Vigyázz, becsapós!)

DECEMBERI MEGFEJTÉSEK

1. számkó 2. csillagszóró
3. mákos kalács
4. angyal 5. Boldog Mikulást! 6. karácsony

– Ki az abszolút sovány?

– Aki a hasát szappanozza, és a háta habzik.

Halmen Tibor, Székelyudvarhely

– Jean, dugja be a tehén farkát a konnektorba.

– Minek, uram?

– Forralt tejet akarok inni.

Somogyi Gergő Mátyás, Zilah

– Kérek egy doboz szardíniát.

– Milyen legyen, spanyol, francia vagy olasz?

– Mindegy, nem beszélgetni akarok, hanem vacsorázni.

Jenei Noémi, Marosvásárhely

– Ha este kávéét iszom, nem tudok aludni.

– Nálam ez pont fordítva van: ha éjjel alszom, nem tudok kávéét inni.

Részegh-Stauffer Kinga, Kovászna

– Mit veszel a fiadnak a születésnapjára?

– Egy füzetet.

– De hát az nem lesz neki meglepetés!

– Dehogynem. Ő ugyanis korcsolyára számít.

Kiss Zoltán, Kolozsvár

– Szorít a lakkcipő, Jean.

– Biztosan bent maradt a nyelve, uram!

– Ugyan, Jean, ha kidugom, akkor is szorít.

Barkóczi Tímea, Marosvásárhely

Nagysármás régen nagyon sáros volt. Egyszer új papot helyeztek oda, aki meglátogatta a falut, majd visszament a püspökségre, és azt mondta:

– Püspök úr, nem megyek én Nagysármásra, ragadjon a nagy sár másra!

Kovács Emese Ibolya, Nagysármás

REJTVÉNY-PÁLYÁZAT

Hat férfinév a megfejtése ennek a rejtvénynek, mégpedig olyan keresztnevek, amelyek történelmünk nagyjai viseltek. Örülnék, ha egy-két mondatban megírnád, kik voltak ők. Ne felejtse el legkésőbb február 15-éig postára tenni a választ!

a Rejtvénykirály

1	2	3	4	5	N	*	6	7	8	9	10	11
12					*	13						
14				*	15			*	16			
17			*	18			*	19	S	*	20	
21		*	22				23		24	*	25	
*	26	27			*	28				29	*	L
30					31	*	32				33	
G	*	34			35	*	36					*
37	38	*	39				40			*	41	42
43		44	*	S	*	45			*	46		
47			48	*	49			*	50			
51				52			*	53				
54						*	55	L				

- VÍZSZINTES**
- 1. Keresztnév**
6. HASAJÓ
12. ...-re tanít, megleckéztet
13. Lázás állapot (HAGYMÁZ)
14. Régi történelmi kor
15. Csúf
16. PONS
17. Alant, a közepén!
18. Kapni szeretne
20. Rodostó bejárata!
21. Avas Sándor névjegye
22. Csalogat
25. Fűszer
26. Csodálkozik, ...-bámul
28. Gyakran ki-megy
30. Szófaj
32. Keresztnév
34. Orozás, csenés
36. Láb része
37. Malac vége!
39. Régi korból való tárgy
41. Kígyó a *Dzsungel könyvé*-ből
43. Félreeső hely
45. Málha eleje!
46. Régi súlymérték (LAT)
47. Ebben az évben
49. Fúrót használ
50. Dal
51. Otthonába taszít
53. Vízben élő, építményeiről híres állatod
54. Óra tartója
55. Keresztnév FÜGGŐLEGES
1. Női név
2. Tömeg
3. Királyi szék
4. Üt
5. Földet forgat
6. Több, mint öt
7. Maga, a közepén!
8. SYP
9. Szerelem istene (AMOR)
10. Keresztnév
11. Székelyföldi község (OZSDOLA)
13. Vonóshangszer tartozékai
15. Kikötő (RÉV)
18. KILÉPÉS
19. Tejtermék bel-seje
22. Keresztnév
23. Orgia vége!
24. Ezt teszi a hal a szárazon
27. Melegedni kezd!
29. Eleinte rikkant!
30. Valódi téli csapadék (két szó)
31. Szel
33. Lakattal bezár
35. Tapad
38. Kegyetlen, zord idő
40. Por és víz keveréke
42. Csomagot kézbesítő
44. Keresztnév
46. Lengyel város (LODZ)
48. Pillanat legvége!
49. Hő mértékegysége
50. Eleinte noszogat!
52. Állóvíz
53. H!

VAJNÁR ILONA
rejtvényje

9. Siklódi Levente, Magyarpéterlaka: az üres négyzetekbe írj be számokat 1-től 15-ig úgy, hogy összegük vízszintesen, függőlegesen és átlósan egyaránt 34 legyen.

1		14	
	10		5
12		7	
	3		15

10. lochom Zsolt, Kézdivásárhely: fejtse meg a "szóegyenleteket".

VA+ ének+ MA= erdei gyümölcs
K+évszak+ÍVŰ=kegyetlen
VILLA+évszak+AM=elektromosság
S+betűt vet+Ó=zokogó
VA+tejtermék+Ó=erős nyílászáró

Az OKTÓBERI REJTVÉNYPÁLYÁZAT

megfejtése: *Lenyeltem!*

Nyertesek: Mircse László és Kinga, Hilib; Stahl Bettina,

Kézdivásárhely; György Norbert, Monó; Boros Hajnalka, Zetelaka és a kézdiszentléleki Apór István általános iskola harmadikosai.

Gratulálunk!

NYERTESEK

ITT A TÉL!

Itt a tél, itt a tél!
A fákon csupa dér,
fut a szánkó lefelé.
Hull a hó, szemecskél,
hideg tél, hideg tél.

Kerekes Emőke,
Magyardécse

Antal Editke, Csíkszásó

Barta Valéria, Gyümölcsvölgye

ÚJÉVI JÓKIVÁNSÁGOK

Gyermekeknek csokit, mogyorót,
Apunak sok-sok munkát,
Anyunak erőt a háztartáshoz,
Hogy minél jobb legyen ez az év.

Fehérdi Loránd, Szilágycseh

Gurbai Georgina Katalin, Diószeg

LEVELEZŐ

Mekkora gyönyörűséggel soroljuk levelezőink hosszú névsorát! Olvassátok ti is.

Ne csak a saját neveteket keressétek benne, hanem tanuljátok a sok-sok szép helységnevet. Történelmünk tanúi ezek a falunévek. Ma sajnos a térképen s utazás közben is csak románul olvashatók őket.

Harmadik B-s barátainknak üzenjük a **gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Iskolába**: köszönjük szépen, hogy megírtátok véleményeteket a Napsugárról. Nagy segítséget jelent nekünk, ha néha munkánkról írtok. Kritizáljatok, és kérjétek. Javaslataitokat igyekszünk hasznosítani.

Vincze Melinda, Szamosújvár; Jánó Beáta, Bajkó Szabolcs, Bereck; Iochom Zsolt, Róth Balácsi Hunor, Kézdivásárhely; Ádám Doloresz, Margitta, Nemes Izabella, Balázsfalva; Károly Arnold és Kinga, Ombód; Tótpál Dalma, Pintilie Tímea, Suba Norbert, Szőke Samu, Váradi Renáta, Málnási Beáta, Marosvásárhely; Bíró István, Gyulakuta, Kristóf

Adrienn, Nagy Orsolya, Sáromberke; Abrudán Levente, Kolozsvár; Gergely Sándor, Székelykeresztúr; Márton Csongor, Szélyes Norbert, Küküllőkeménfalva; Kopacz Tibor, Csíkszásó; Vaszi Ágnes, Barót; Gecse Zelma, Benedek Boglárka és Hunor, Kovács Hilda, Köpec; Egri Réka, Nagy Réka, Szilágyzóvány; Mihály Kinga, Lövete, Szabó Nóra, Fleisz Gábor, Kind Péter, Ludescher Hannelore, Kaplony; Siklodi Órs, Cserefalva; Vitos Eszter, Gyimesközéplak; Kocsis Csilla, Szabó Arnold, Szatmárnémeti; Nagy Imola, Szamosújvár; Kicsid Anikó, Gelence; Sándor Izabella, Farcád; Benedek Lehel, Szörce; Czeglédi Boglárka, Érmihályfalva.

Horváth Arléna, Dobrai Anett, Zilah; Márton Orsolya, Székelyudvarhely; Nagy Anita, Gergely Melinda, Szamosardó, Bőjte Tímea, Csíkszentdomokos; Rebeka Emőke, Barót; Ulesan Csaba, Disznajó; Veres Irma, Székelykeresztúr; Babos Noémi, Simpf Antal, Gáspár Cynthia, András Tímea, Szatmárnémeti; Simó Csaba, Csekefalva; Belényi Boglárka, Halmi; Molnár Júlia, Brassó.

VESZEKEDNEK AZ ÉVSZAKOK

Mondja a nyár:

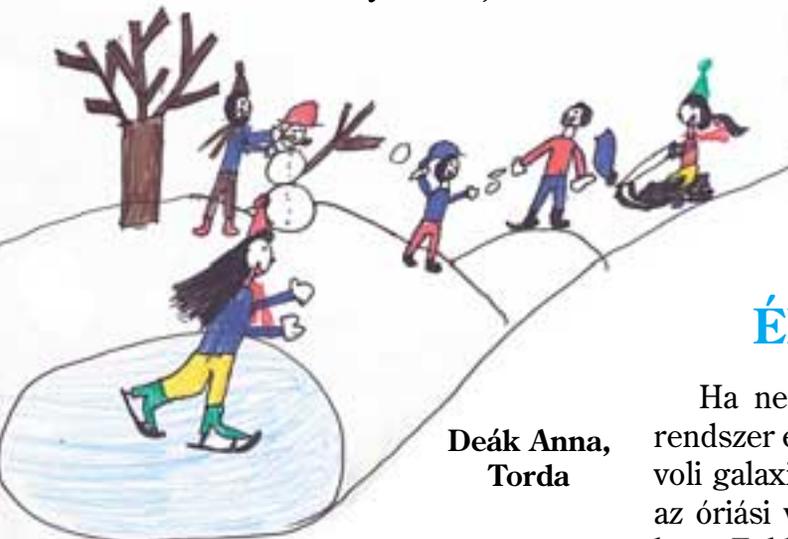
– Én jobb vagyok!

Ha az én melegem süt az emberekre,
Akkor ők örülnek, hogy nincsenek megdermedve.
De ha te hideggel árasztod el őket,
Akkor kigördül szemükből a könnycsepp.

Kacag a tél:

– Az a sok szánkózó gyerek mind nevetgél!
S mikor lehulltak az első hópelyhek,
Mindnyájan nagyon örülnek.
S ha te forrósággal árasztod el őket,
Mindig visszasírják a jó téli időket.

Kónya Anna, Kolozsvár

Deák Anna,
Torda

SZOMORÚSÁG

Ülök bent, a meleg házban,
És egy könyvet olvasok.
Kipillantok egyszer-egyszer,
Vajon mire gondolok?

Mi lenne, ha kint a hóban
Fagyoskodnék egyedül,
Mint egy szegény koldus állnék,
Míg az idő jól lehül.

Bertóti Johanna, Nagybánya

A novemberi számban megjelent *Lélek-vándorlás* c. mesét **Nagy Levente**, budapesti olvasónk írta. A becsúszott hibáért elnézést kérünk. A szerkesztőség.

AZ ÉVSZAKOK

A tavasznak nincsen párja,
Ő hoz meleget a világra.
Kivált, ha eljön a nyár,
Minden ember fürödni jár.
Ha az ősz is megjelenik,
Újra hűvös szellő legyint.
És ha beköszönt a tél,
Minden ember benn üldögél.

Nagy Emőke, Felőr

Czirjék Orsolya, Marosvásárhely

ÉLET A FÖLDÖN KÍVÜL

Ha nem a Földön, akkor valószínű nem is a Naprendszer egyik bolygóján, hanem messze-messze, egy távoli galaxisban élnék. Lehet, hogy tudnám, hogy létezik az óriási világűrben egy kicsi bolygó, amit úgy hívnak, hogy Föld.

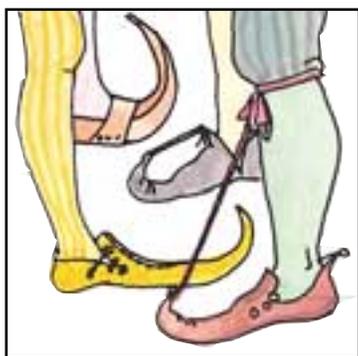
Szerintem, ha egy másik bolygón lakték, sokkal modernebb lenne a technika. (Nem mintha a Föld nem lenne elég fejlett!) Közlekedéshez teleportáló-készüléket használnak. Ez elfér a zsebünkben, és ha valahova el akarunk jutni, pillanatok alatt odateleportál. De ez "csak" 2000 km-es körzetben működik. Ott senki sem lenne szegény. Nem pénzzel kéne fizetni, hanem kártyával. Ha egy másik bolygóra szeretnék eljutni, óriási, 1000 fős úrhajóval tehetném meg ezt az utat. Ez 1.000.000 km/órás sebességgel megy, és nem kell hozzá kiképzés.

Ez az egész bolygó olyan, mint a varázslat. Pedig csak a tudomány fejlődése tette ilyen hihetlenné ezt a csodálatos galaxist.

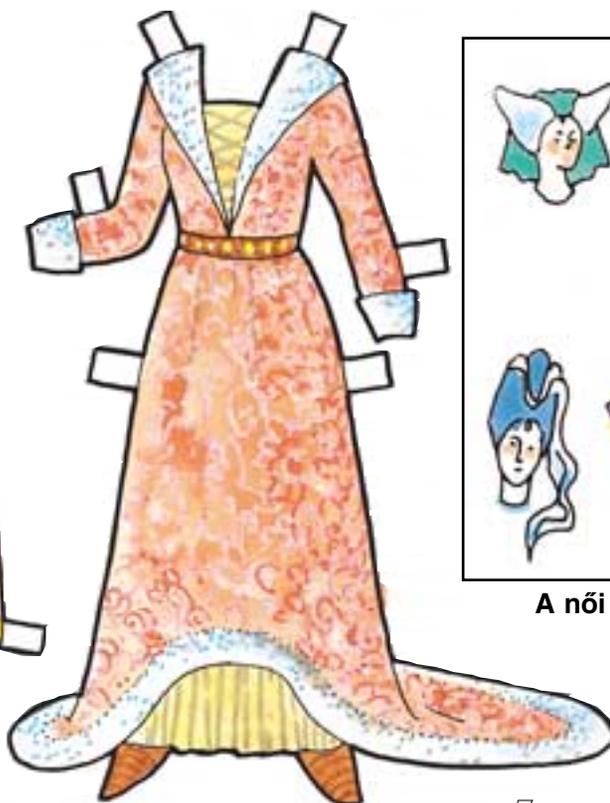
Nagy Levente, Budapest

Címlap:
Szepessy Eszter,
Felvinc
Hátlap:
MÜLLER KATI

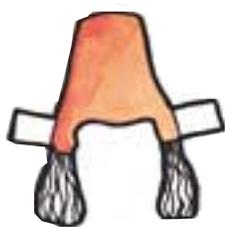
NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő), VENCZEL JÁNOS (képszerkesztő), MÜLLER KATI. A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu, Nr.58./28., C.P.137. Telefon/fax: 064/141323. E-mail: napsugar@mail.dntej.ro Megrendelhető a szerkesztőség címén. A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR - EDITURA SRL. Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. Ára 5500 lej

A korabeli divat külön érdekessége a csőrorrú cipő. A csőr hossza egyre nőtt, végül kitömték, kapoccsal vagy horoggal térdmagasságig felerősítették.

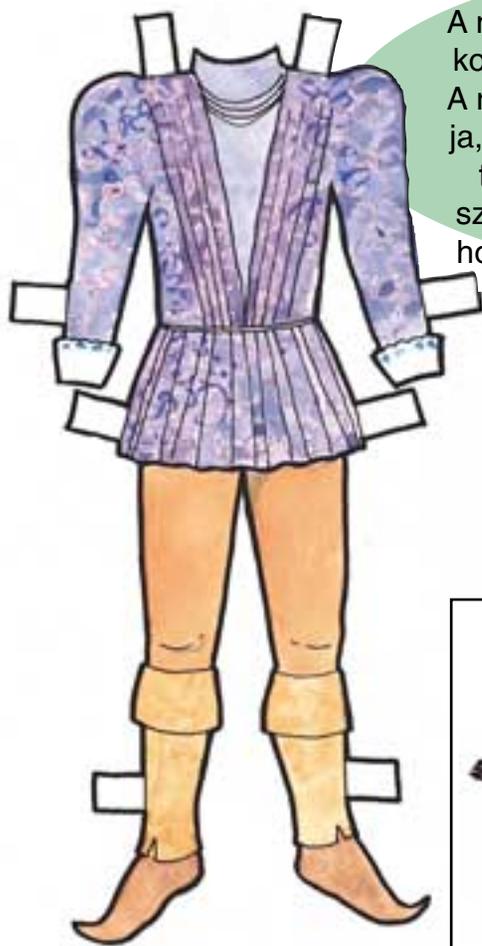
A női fejedők fantasztikus formákat öltöttek.

KOROK - RUHÁK

A mai értelemben vett divat éppen ebben a korban – a XIV–XV. században kezdődött. A ruhák, cipők, fejedők sokfélesége mutatja, hogy az emberek öltözködésükkel fitogtatták gazdságukat. Ruharendeletek születtek, amelyek pontosan megszabták, hogy az egyes társadalmi osztályok tagjai mit viselhetnek.

A gótikus katedrálisok legmagasabb tornyait is – melyeket lentről alig lehetett látni – gyönyörű szobrok, kőfaragások díszítették.

A férfiak harisnyanadrágja két külön szárból állt.

